

og Gebærder, og det er alene at forklare deraf, at det skal vedblive at være Skolebarn, uagtet det har den Bevidsthed, at det ikke kan lære Mere, og at det staaer langt over alle de Børn, som sidde omkring det. Det kunde derfor vistnok være endogsaa godt for et saadant Barn, at det kom bort fra Skolen et Halvaarstid, for at det saa, naar det kom tilbage, kunde komme til at anstrenge sig noget mere; end det ellers i Reglen gjør; naar det bliver stadigt holdt tilbage i Classen. Ligeledes er det en Erfaring, jeg har gjort, at Almueskolerne i det nordlige Slesvig hidtil have staaet paa et langt høiere Trin end vore Skoler i Kongeriget, og Folk der ere i Almindelighed bedre oplyste, end Tilfældet er i det egentlige Danmark; idetmindste har det været saaledes hidindtil. Jeg har navnlig havt Leilighed til at erfare dette hos de unge Mennesker, som vare paa det Seminarium, hvoraf jeg tidligere har været Bestyrer; jeg har fundet dem særdeles udviklede, saa at de kunde langt bedre skrive for sig end de egentlige Danse, og der er det netop Tilfældet, at, naar Børnene have naaet en vis Alder, som jeg i dette Dieblik ikke erindrer, have de Frihed hver Sommer. Det er Noget, som vi maae vel lægge Mærke til. Det er rigtignok Tilfældet, at i det nordlige Slesvig confirmeres Børnene i Reglen et Aar tidligere, end det skeer her i Danmark. Dette anfører jeg blot for at bevise, at Erfaringen ikke bekræfter, at Børn, der have en saadan Frihed, nødvendigviis maae gaae tilbage. Jeg skulde ogsaa tillade mig at tilføie, at man kan ogsaa tage visse Garantier for, at de ikke gaae ganske ledige i deres Fritid. Jeg troer, at det er Tilfældet ovre i det Slesvigske, at man lader Børnene møde f. Ex. hveranden Maaned og da overhører dem og prøver, om de have bestilt Noget i deres Fritid, og, hvis man da finder, at de aldeles Intet have bestilt, saa standser man med denne Fritagelse. En saadan Forandring forekommer det mig dog, at Lovforslaget kan faae, og, naar vi nu see hen til, hvor overordentlig vigtigt det er for en stor Deel af vore Medborgere at faae nogen Lettelse i den Evang, Staten lægger paa dem, saa skulde jeg dog anbefale Thinget ikke strax at skride til at slaae Loven ihjel. Jeg troer

dog — den ærede Taler, der først havde Ordet, har allerede bemærket det, men jeg skal gjentage det — at det er haardt nok for den Mand, der ikke kan anbringe sit Barn til Andet end til at være et Menneske, der med sine Hænder skal erhverve sig det daglige Brød, at blive tvungen af Staten til, selv om hans Barn er i Besiddelse af en saadan Færdighed, at det kan være en god Borger i Staten, og ogsaa med Hensyn til Religionen kan fyldestgjøre, hvad der forlanges, at vedblive at lade sit Barn undervise ud over den Grændse, der kan antages at være den, som Staten med Rette kan fordre af Forældrene. Det er derfor efter min Formening ikke til stor Skade, naar man lader Børnene have Frihed paa et halvt Aar. Med Hensyn til Confirmationen, da forekommer det mig, at der ogsaa kan tages Bestemmelse om, hvorvidt Underviisningen kan faae den behørig Grundighed. Da jeg for flere Aar siden blev Præst i Skaarup, henvendte mange af Beboerne sig til mig med Andragende om, at jeg vilde confirmere to Gange om Aaret; det var Folk, som boede langs med Kysten paa de saakaldte Skaarupøer, en Masse Skippere og Søfarende, for hvem det var særdeles magtpaaliggende, at de kunde faae deres Børn confirmerede om Efteraaret, for at de tidligt om Foraaret kunde komme til at bruge dem. Jeg indsaae meget vel, at det havde sin meget betænkelige Side at henlægge Confirmations-Underviisningen til Sommeren, ligesom jeg heller ikke vilde udsætte mig for at blive overbebyrdet fra andre Sogne, idet, naar man fik at vide, at en enkelt Præst confirmerede to Gange om Aaret, man saa vilde let fra Nabosognene sende Børnene til ham for at faae dem confirmerede. Jeg indgik derfor med et Andragende til Biskoppen, der fik Cancelliets Approbation, hvorefter om Efteraaret alle de Børn kunde udskrives, der næstkommende Mikelsdag fyldte det 14de Aar, naar de forresten vare dygtige til at udskrives af Skolen, og alle disse Børn bleve underviste hele Vinteren igjennem uden Forskiel; de, der vare 14 Aar til den Tid, der skulde confirmeres om Foraaret, de bleve confirmerede, de andre derimod bleve confirmerede om Efteraaret; men jeg begyndte da først at gjentage